

# VISPĀRĒJĀS PRASĪBAS BŪVDARBU VEICĒJIEM ROPAŽU NOVADA PAŠVALDĪBAS BŪVniecības OBJEKTU BŪVDARBU LAIKĀ

## I TERMINI

**Būvniecības ieceres dokumentācija (turpmāk - BID)** – būvprojekts, paskaidrojuma raksts u.c. veida dokumentācija.

**Būvdarbi** – darbu apjoms, kas veicams, lai īstenotu BID.

**Būve/Objekts** – Ropažu novada pašvaldības, kā būvniecības ierosinātāja, būvniecības objekts Ropažu novada teritorijā.

**Pasūtītājs** – Ropažu novada pašvaldība.

**Tehniskie noteikumi** – tehniskie un īpašie noteikumi no valsts institūcijām, ja tas noteikts attiecīgās jomas normatīvajos aktos, inženiertīklu īpašnieku vai valdītāju atbilstoši kompetencei izdoti tehniskie noteikumi, kas nosaka konkrētas prasības būves pieslēgšanai inženiertīkliem vai to šķērsošanai, kā arī attiecīgo objektu un inženiertīklu īpašnieku tehniskie noteikumi, ja būvniecība skar objektu un inženiertīklu ekspluatācijas aizsargjoslas.

**Izpildītājs** – juridiska persona, ar kuru noslēgts līgums par konkrētu darbu izpildi.

**MK**- Ministru kabinets

## II BŪVDARBU VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

1. Izpildītājam ir jāparedz visi darbi, iekārtas vai būvizstrādājumi, kuru izpildes vai pielietojuma nepieciešamība izriet no BID un Objekta rakstura un/vai apjoma, un kuru izpilde vai pielietojums var būt nepieciešams, lai kvalitatīvi izpildītu būvdarbus un nodotu Objektu ekspluatācijā.
2. Izpildītājs ir pilnīgi atbildīgs par to, lai būvdarbi tiktu realizēti augstā kvalitātē, ievērojot mūsdienīgu tehnoloģiju prasības un pareizas būvizstrādājumu un iekārtu ierīkošanas/montāžas metodes.
3. Izpildītājs ir atbildīgs par to, lai būvdarbus veiktu atbilstošas kvalifikācijas personāls, kas nodrošināts ar nepieciešamo tehniku, tehnoloģiju un instrumentiem.
4. Izpildītājam ir jāiepazīstas ar BID visām sadaļām un līguma pielikumiem.
5. Izpildītājs būvdarbus organizē atbilstoši spēkā esošo normatīvo aktu prasībām, līguma nosacījumiem, Pasūtītāja norādēm, standartiem, būvizstrādājumu un iekārtu ražotāju tehnoloģijām u.c. prasībām.
6. Izpildītājs pieprasa un saņem visus nepieciešamos saskaņojumus un atļaujas, kas nepieciešams būvdarbu izpildē.
7. Izpildītājs BID saņem atzīmi par būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpildi un atbilstoši normatīvo aktu prasībām organizē un nodod objektu ekspluatācijā.
8. Būvdarbu periods ir laika posms no līguma par būvdarbu izpildi abpusējas parakstīšanas līdz galējā pieņemšanas-nodošanas akta abpusējai parakstīšanas, ievērojot šādus starpposmus:
  - 8.1. BUN atzīmes saņemšana.
  - 8.2. Būves vietas nodošanas-pieņemšanas akta parakstīšana.
  - 8.3. Faktiskā būvdarbu izpilde.

#### 8.4. Objekta pieņemšana ekspluatācijā.

9. Izpildītājs veic visas nepieciešamās darbības būvdarbu sagatavošanai un norisei Objektā (nožogojuma ierīkošana, drošības nodrošināšana un citi saistošie darbi).
10. Pirms jebkuriem būvdarbiem Izpildītājam jāveic būvlaukuma izvietojuma, konstrukciju, ietvju u.c. blakus infrastruktūras, ko varētu ietekmēt būvdarbi, apsekošana. Apsekotām jābūt arī teritorijām būvlaukuma tuvumā, kuras varētu ietekmēt būvdarbi. Visi esošie bojājumi un/vai defekti, kā arī citas būtiskas detaļas jākonstatē, jāiereģistrē un jānofotografē.
11. Darbu izpildē izmantojami būvizstrādājumi, iekārtas, konstrukcijas un mehānismi, kādi ir noteikti tehniskajā dokumentācijā, līgumā, vai kādi ir iepriekš saskaņoti ar Pasūtītāju, un kādi pilnībā atbilst būvdarbu apjoma sarakstam.
12. Izpildītājs apņemas ievērot būvizstrādājumu ražotāja noteiktos standartus un instrukcijas, ciktāl tie nav pretrunā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, kā arī ievērot Būvniecības likuma prasības un MK noteikumus Nr.156 "Būvizstrādājumu tirgus uzraudzības kārtība". Būvizstrādājumu, iekārtu, konstrukciju un mehānismu maiņas nepieciešamība saskaņojama ar Pasūtītāju, kurš izlemj, vai piedāvātie būvizstrādājumi, konstrukcijas un iekārtas atbilst būvdarbu izpildei.
13. Veicot būvdarbus, Izpildītājam jāpielieto būvdarbu tehnoloģija un būvizstrādājumi, kas garantē Latvijas būvnormatīvos un nacionālajos standartos noteiktās, kā arī Pasūtītāja izvirzītās vides aizsardzības prasības, kā arī jānodrošina vides aizsardzības pasākumu īstenošanas kontroli Objektā.
14. Izpildītājam būvdarbos jāizmanto tādi būvizstrādājumi, kuriem ir zema ietekme uz vidi. Kur iespējams, Izpildītājam ir pienākums saglabāt, atjaunot un atkārtoti izmantot jau esošos materiālus, lai samazinātu atkritumu apjomu un izmantoto resursu apjomu.
15. Ja attiecināms, tad pirms būvizstrādājuma iestrādes Izstrādātājs veic materiālu paraugu testēšanu neatkarīgā un akreditētā laboratorijā (piemēram, beramie būvizstrādājumi). Ja būvdarbu izpildē tiks piegādāts dažādu ražotāju būvizstrādājums, tad testēšana jāveic katra ražotāja būvizstrādājumu piegādei.
16. Izpildītājs par saviem līdzekļiem veic visas normatīvajos aktos noteiktās būvizstrādājumu, konstrukciju un būvdarbu kvalitātes pārbaudes.
17. Izpildītājs būvdarbus un satiksmi objektā organizē saskaņā ar Izpildītāja izstrādātu un Pasūtītāja saskaņotu darbu veikšanas projektu. Jebkuras satiksmes organizācijas izmaiņas ir jāorganizē MK noteikumu Nr.421 "Noteikumi par darba vietu aprīkošanu uz ceļiem" noteiktajā kārtībā.
18. Satiksmes organizācijas aprīkojumam būves vietā jābūt saskaņotam ar visām nepieciešamajām institūcijām un Pasūtītāja apstiprinātām darba vietas aprīkojuma shēmām.
19. Visi objektā demontētie, liekie materiāli tiek transportēti uz Izpildītāja atbērtni (vai atbilstoši utilizēti) vai nepieciešamības gadījumā transportēti uz Pasūtītāja norādītu vietu.
20. Izpildītājs ir atbildīgs par autotransporta un gājēju drošas satiksmes nodrošināšanu, piekļūšanas iespējas nekustamajiem īpašumiem. Par iespējamām neērtībām piecas darba dienas iepriekš brīdināt ieinteresētās personas un Pasūtītāju.
21. Būvniecības darbu laikā radušos būvniecības atkritumus (t.sk. noņemto, nederīgo asfaltbetonu un betonu, neregenerētus būvniecības atkritumus saturošu grunti u.c. veida atkritumus) drīkst nodot tikai atkritumu apsaimniekotājam, kas Valsts vides dienestā saņēmis atbilstošu atļauju, saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likumu.

22. Nav pieļaujamas satiksmes dalībniekiem bīstamas situācijas, Izpildītājam jāseko, lai darbu veikšanas laikā netiktu radīti bojājumi trešo personu īpašumiem. Radītie bojājumi jānovērš nekavējoties.
23. Darbi, kas tehnoloģiski izdarāmi ar trokšņiem, piesārņojumu utt., veicami pēc saskaņošanas ar Pasūtītāju.
24. Izpildītājs ir atbildīgs par darba drošības, aizsardzības, ugunsdrošības un citu noteikumu ievērošanu būvdarbu veikšanas procesā, kā arī visu būvniecības uzraudzības dienestu priekšrakstu ievērošanu.
25. Darbu izpildes laikā Izpildītājs ir atbildīgs par iekšējās kārtības noteikumu, darba drošības, elektrodrošības un ugunsdrošības prasību ievērošanu. Būvniecības darbu laikā Izpildītājam objektā jānodrošina objekta lietotāju funkcionālā darbība (ja attiecināms), jāievēro tīrība un kārtība.
26. Izpildītājam jāveic būvniecības darbu zonas norobežošana, apzīmēšana ar drošības zīmēm un uzrakstiem, saskaņā ar MK noteikumu Nr. 400 "Darba aizsardzības prasības drošības zīmju lietošanā" prasībām.
27. Katram Izpildītāja darbiniekam objektā līdzī jābūt darbinieka apliecībai, jābūt kājās darba apaviem, galvā ķiveri, atstarojošai aizsargvestei un darba aizsardzības aprīkojumam, atbilstoši Latvijas Republikā spēkā esošiem normatīviem aktiem.
28. Izpildītājam jānodrošina, lai Pasūtītāja pārstāvjiem, Būvuzraugam un Autoruzraugam būtu brīva un droša pieeja Objektam. Viņiem ir tiesības izmantot Izpildītāja instrumentus, pārbaudes ierīces, kas pieejamas Objektā, kā arī saņemt nepieciešamo palīdzību no citiem savu pienākumu pildīšanai.
29. Izpildītājs ir atbildīgs par nepiederošo personu atrašanos Objektā Darbu izpildes laikā.
30. Izpildītājs atbild par visu to personu drošību Objektā, kurām ir tiesības tur atrasties.
31. Darbu izpildei nepieciešamo pagaidu elektroenerģijas un ūdensapgādes tīklu pieslēgumu nodrošina Izpildītājs Pasūtītāja norādītajā vietā, patstāvīgi veicot norēķinus par patērēto elektroenerģiju un ūdeni līdz Objekta pieņemšanai ekspluatācijā. Izpildītājs ierīko būvdarbiem nepieciešamās palīgtelpas (pārvietojamās ģērbtuves, tualetes un noliktavas telpas) un sedz visus ar šo palīgtelpu uzturēšanu saistītos izdevumus, tai skaitā par elektroenerģiju, ūdens apgādi, kanalizāciju un citiem komunālajiem pakalpojumiem.
32. Būvdarbu rezultātā Objektam nodarītie bojājumi vai arī citi zaudējumi, kas radušies Izpildītāja darbības vai bezdarbības rezultātā, Izpildītājam jānovērš par saviem līdzekļiem.

### **III GEODĒZISKIE DARBI**

33. Izpildītājam jāizveido pagaidu reperi un uzmērīšanas stacijas piemērotās būvlaukuma vietās un darba gaitā periodiski jāpārbauda reperu augstuma atzīmes un staciju koordinātes attiecībā pret sākotnējiem dotajiem atskaites punktiem.
34. Izpildītājam jāiesniedz Pasūtītāja rasējumu eksemplāri, kuros parādīta katra pagaidu repera un uzmērīšanas stacijas atrašanās vieta un līmenis jeb attiecīgās koordinātes.
35. Darbi veicami atbilstoši MK noteikumiem Nr.325 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 305-15 "Ģeodēziskie darbi būvniecībā"".
36. Pēc būvdarbu pabeigšanas objektā, Izpildītājs izstrādā izpildmērījumu plānu, papildus MK noteikumos Nr.633 "Autoceļu un ielu būvnoteikumi" (ja attiecināms) noteiktajam, izpildmērījuma plānā norādīt augstuma atzīmes.

#### **IV BŪVDARBU DOKUMENTĀCIJA**

37. Izpildītājs izstrādā un saskaņo ar Pasūtītāju darbu veikšanas projektu ne vēlāk kā 10 (desmit) darba dienas pirms attiecīgo darbu uzsākšanas. Darbu veikšanas projekts noformējams atbilstoši normatīvo aktu un Pasūtītāja prasībām, tajā iekļaujot:
- 37.1. Katra darbu veida būvdarbu tehnoloģisko aprakstu.
  - 37.2. Darbu nodošanas – pieņemšanas kvalitātes u.c. prasības.
  - 37.3. Darbu izpildes kvalitātes kontroles sistēmas aprakstu (kvalitātes kontroles plāns u.c.).
38. Izpildītājam pēc visu būvniecības darbu pabeigšanas pirms Objekta nodošanas ekspluatācijā Valsts zemes dienestā jāpasūta un jāsaņem Kadastrālās uzmērīšanas lietas par visiem būvdarbos iekļautajiem kadastra apzīmējumiem, un jāveic to apmaksa.
39. Izpildītājs saskaņo ar Pasūtītāju būvdarba veikšanā izmantojamos būvizstrādājumus un iekārtas ne vēlāk kā 10 darba dienas pirms būvizstrādājumu un iekārtu iestrādes.
40. Izpildītājs noformē un līdz katra sekojošā mēneša 5.datumam iesniedz Pasūtītājam ikmēneša atskaiti (progresu ziņojumu) par iepriekšējā mēnesī paveiktajiem darbiem. Progresu ziņojums iesniedzams elektroniskā formā parakstīts ar atbildīgā būvdarbu vadītāja drošu elektronisko parakstu. Progresu ziņojumā iekļaujama sekojoša informācija:
- 40.1. Vispārīga informācija par projektu.
  - 40.2. BID norise:
    - 40.2.1. Atskaides periodā konstatētās nepilnības būvprojektos;
    - 40.2.2. Atskaides periodā izpildītie detalizācijas darbi;
    - 40.2.3. Nākamajā atskaides periodā plānoto detalizācijas darbu apraksts.
  - 40.3. Būvdarbu norise:
    - 40.3.1. Atskaides periodā objektā izpildītie būvdarbi;
    - 40.3.2. Atskaides periodā veiktās segto darbu u.c. pārbaudes;
    - 40.3.3. Nākamajā mēnesī plānoto būvdarbu apraksts.
  - 40.4. Finanšu atskaite:
    - 40.4.1. Atskaides periodā objektā izpildīto būvdarbu apjoms.
    - 40.4.2. Aktuālais finanšu plūsmas grafiks.
  - 40.5. Kalendāra grafika izpildes atskaite, norādot precīzi kavējumu, ja tāds ir.
    - 40.5.1. Aktualizētu kalendāro grafiku par visiem atlikušajiem būvdarbiem skaidri norādot kritisko ceļu.
  - 40.6. Darbuzņēmēju uzskaite:
    - 40.6.1. Atskaides periodā nodarbinātie darbuzņēmēji.
  - 40.7. Riski būvdarbos, risinājumi, ieteikumi, apsekošanas laikā konstatētie fakti.
  - 40.8. Problēmas, kas radušās būvobjektā, to objektīva analīze un Izpildītāja plānotie problēmu risinājumi.
  - 40.9. Būvdarbus raksturojoši fotoattēli, kur apkopoti raksturīgākie darbu veikšanas posmi atbilstoši laika grafikā definētajiem posmiem, kas parādīti ar fotogrāfijām un shēmām no konkrētā darbu veikšanas brīža, vispārīgi aprakstot fotogrāfijā un shēmā redzamo un norādot, vai fotografēts pirms būvniecības vai būvniecības fāzē.
41. Izpildītājam katras nedēļas pēdējā darba dienā jāiesniedz Pasūtītājam nedēļā paveikto darbu apraksts un jāiesniedz turpmākās nedēļas darbu plāns (nedēļas ziņojums).

42. Izpildītājam ir jāizstrādā visa nepieciešamā izpildedokumentācija. Iesniedzot Būvuzraugam akceptēšanai ikmēneša veikto darbu aktu, pie tā jābūt pievienotam ar atbildīgo būvdarbu vadītāju apstiprinātam izpildshēmu komplektam un izpildes sertifikātam, kurā tiek norādītas izpildītās tāmes pozīcijas, nododamais apjoms un dokumenta numurs ar ko konkrētie darbi ir pārbaudīti un pieņemti no būvuzraugu puses. Pie ikmēneša veikto darbu akta pievienojams progressa ziņojums.

## **V KVALITĀTES KONTROLES (NODROŠINĀŠANAS) SISTĒMA**

43. Izpildītājam jāizstrādā būvdarbu kvalitātes kontroles (nodrošināšanas) sistēma. Kvalitātes kontroles (nodrošināšanas) sistēmai jānodrošina būtiskas būvei izvirzītās prasības saskaņā ar Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, standartiem un līgumā noteiktajām prasībām.
44. Ja Līgumā un tā pielikumos nav minētas atsauces uz piemērojamiem standartiem un to sasniedzamajiem kritērijiem, tad kvalitātes kontrolē ņem vērā:
- 44.1. Speciālajos attiecīgās nozares normatīvajos aktos noteiktos obligāti piemērojamajos nacionālos standartus,
  - 44.2. Attiecīgajā nozarē pastāvošo labu būvniecības praksi.
45. Pirms būvdarbu uzsākšanas būvdarbu veicējs vienojas ar pārējiem būvniecības dalībniekiem par konkrētu informācijas apmaiņas un lēmumu pieņemšanas kārtību. Ja būvniecības dalībnieki vienojas par atšķirīgu kārtību no kvalitātes kontroles sistēmā noteiktās, to norāda kvalitātes nodrošināšanas plānā.
46. Katrs pārbaudītais un nodotais darba posms tiek fiksēts ar kvalitātes kontroles (nodrošināšanas) aktiem un izpildshēmām.
47. Būvdarbu laikā jāievēro IL3 uzraudzības līmenis (atsevišķo darbu vadītājs, atbildīgais būvdarbu vadītājs, būvuzraugs).

## **VI IEKĀRTU UN SISTĒMAS PĀRBAUDES**

48. Pabeidzot iekārtu un sistēmu ierīkošanu, Izpildītājam, pieaicinot Pasūtītāju, ir jāveic to pārbaudes, lai pārlicinātos par to atbilstību BID un/vai ražotāja prasībām.
49. Ja normatīvie akti nereglamentē noteiktu pārbaūžu metodiku, tad Izpildītājs sagatavo pārbaūžu programmu, kura tiek saskaņota ar Pasūtītāju. Izpildītāja pienākums ir nodrošināt ar visiem pārbaudēm nepieciešamiem instrumentiem, iekārtām un personālu un Izpildītājam ir jāsedz visi izdevumi, kas rodas, veicot noteiktās pārbaudes.
50. Izpildītājam darbi tiek akceptēti un pieņemti tikai pēc pilnībā pabeigtu visu iekārtu un sistēmu pārbaudes.
51. Izpildītājs pēc pārbaūžu pabeigšanas sagatavo un iesniedz Pasūtītājam atskaiti, kas satur mērījumus un atzinumu par iekārtu un sistēmu gatavību pieņemšanai. Tajā jāietver vadības, regulēšanas, izmēģināšanas u.c. dokumentācija, kas noformēta montāžas pārbaudēs un nododot ekspluatācijā.
52. Inženiersistēmas montāžas darbus var uzskatīt par pabeigtiem, ja sistēmas ir pilnībā palaistas darbībā un ieregulētas, ja ir sagatavotas ekspluatācijas instrukcijas, visi protokoli un akti ir apstiprināti un parakstīti.

## **VII PERSONĀLA APMĀCĪBA BŪVOBJEKTĀ**

53. Pēc iekārtu uzstādīšanas Izpildītājs nodrošina Pasūtītāja norīkotajiem pārstāvjiem pilnīgu apmācības kursu par uzstādīto sistēmu ekspluatāciju un uzturēšanu kopumā.
54. Apmācība tiek organizēta kā mācīšanās darba vietā un to nodrošina Izpildītāja personāls, kurš uzstāda iekārtas un nodod tās ekspluatācijā. Lietotāja rokasgrāmata tiek izmantota par apmācības pamata dokumentu, bet papildus tiek izmantota Izpildītāja iepriekš sagatavota sīkāka apmācības programma.

## **VIII BŪVOBJEKTA SAGATAVOŠANA NODOŠANAI EKSPLUATĀCIJĀ**

55. Izpildītājs savlaicīgi, atbilstoši līguma nosacījumiem, rakstveidā informē Pasūtītāju un Būvuzraugu, par termiņu kad visi būvniecības darbi būs pilnībā pabeigti, un tie būs pieejami gala pārbaudei.
56. Gala pārbaude tiek veikta pēc pilnībā pabeigtiem būvdarbiem un veiktiem pēdējās uzkopšanas darbiem.
57. Gala pārbaudes laikā objektā netiek ielaisti strādnieki būvdarbu veikšanai.
58. Gala pārbaudē Izpildītāja klātbūtne nav nepieciešama, bet Izpildītājam ir jānodrošina piekļuve visām telpām.
59. Pasūtītāja piedalīšanās veikto būvdarbu un to apjoma galīgā pārbaudē nav uzskatāma par būvdarbu izpildes apstiprinājumu.
60. Pēc gala pārbaudes būvuzraugs ne vēlāk kā 10 (desmit) darba dienu laikā noformē gala defektu sarakstu ar fotofiksāciju un defektu aprakstiem.
61. Pēc gala pārbaudes Izpildītājs var uzsākt defektu labošanu.

## **IX CITI**

62. Būvdarbu veicējam ir pienākums būvdarbu gaitā, bet pirms konkrētā darba veida izstrādāt detalizētākus rasējumus, kas nepieciešami būvprojekta atsevišķo daļu un elementu īstenošanai (ja nepieciešams). Detalizētie rasējumi ir jāsaskaņo ar būvprojekta izstrādātāju, būvuzraugu un Pasūtītāju. Rasējumi jānoformē atbilstoši MK noteikumu Nr.545 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 202-18 "Būvniecības ieceres dokumentācijas noformēšana"" prasībām.
63. Izpildītājam ir jāpieprasa un jāsaņem pozitīvi atzinumi no iestādēm un institūcijām, kuras ir devušas tehniskos noteikumus vai sniegušas skaņojumus ar piezīmēm BID.
64. Izpildītājam, nododot ekspluatācijā iekārtas un sistēmas, jānogatavo lietošanas un apkopes Rokasgrāmatas.
65. Rokasgrāmatās jāietver šāda informācija:
  - 65.1. Detalizēts apraksts, kas satur pilnīgas un sīkas ziņas par iekārtu, tās komplektēšanu, komponentiem un piederumiem, programmu nodrošinājumu utt.
  - 65.2. Sistēmas vai iekārtas darbības īss tehniskais raksturojums, t.sk. cauruļvadu un instrumentu shēmas, blokshēmas un līniju shēmas, ķēžu un kontūru shēmas, cauruļvadu shēmas, datu ieguves sistēmas funkcionālais apraksts utt.
  - 65.3. Lietošanas instrukcijas, kurās secīgi aprakstītas darbības:
    - 65.3.1. Izmēģināšana un regulēšana, norādot, kā tiek veikta pārbaude, kā arī sistēmas vai iekārtu regulēšanas procedūra pirms iedarbināšanas un vēlākā ekspluatācijā, ieskaitot ekspluatācijas atsākšanas kārtību pēc

remonta/detaļu nomaiņas vai ekspluatāciju rekomendētās periodiskās pārbaudes laikā.

65.3.2. Apkopes instrukcijas, atsevišķi izdalot profilaktiskās apkopes, kur jānorāda nepieciešamās periodiskās apskates, to kārtība, kārtējās pārbaudes, kalibrēšana u.tml., remonts un regulēšana, kur jāraksturo apskates, kā arī tādu detaļu noņemšana un nomaiņa, kuras var tikt mainītas un tādu detaļu apskate un remonts, kurām nepieciešama kontrole un remonts.

66. Sistēmu pases un protokoli ir jā sagatavo un jā iesniedz Pasūtītājam pirms paziņojuma par darbu pabeigšanu un Objekta nodošanu ekspluatācijā.